

บทที่ 6

สภาพปัญหาเกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง

การศึกษาในบทนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการศึกษาและวิจัยผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ รวบรวมข้อมูลในตัวอย่าง โครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง เพื่อทำการศึกษาสภาพ ปัญหาที่เกิดขึ้น ความถี่และความรุนแรงของแต่ละสภาพปัญหา และสภาพปัญหาเพิ่มเติมอื่นๆ เพื่อ วิเคราะห์และเปรียบเทียบถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นและเสนอแนะแนวทางแก้ไขต่อไป

จากการสัมภาษณ์รวบรวมข้อมูลตัวอย่างสภาพปัญหาใน โครงการก่อสร้างขนาดเล็ก รูปแบบงานทาง จากตัวอย่างทั้งหมด 14 ตัวอย่าง สามารถรวบรวมข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับ ลักษณะของ โครงการ สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง และสภาพปัญหา อื่นๆที่พบใน โครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทางนอกเหนือจากที่ระบุในแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

6.1 ลักษณะของตัวอย่างในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทางที่ทำการสัมภาษณ์

จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์รวบรวมข้อมูล โครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง ในแบบสัมภาษณ์ส่วนที่ 1 สามารถศึกษาลักษณะของตัวอย่างของ โครงการก่อสร้างขนาดเล็ก รูปแบบงานทางของผู้ที่ให้การสัมภาษณ์ของทั้ง 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้ว่าจ้างและฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้างของ งานทาง แสดงในตารางที่ 6.1 ดังนี้

ตารางที่ 6.1 แสดงลักษณะโครงการก่อสร้างขนาดเล็กที่เป็นงานรูปแบบงานทาง

ลักษณะ ฝ่าย	หน่วยงาน		มูลค่าสูงสุดของโครงการ				ระยะเวลาที่ดำเนินการ			
	โครงการ ราชการ	โครงการ เอกชน	ต่ำกว่า 1ล้าน	1-10 ล้าน	10-20 ล้าน	รวม	ต่ำกว่า 3 เดือน	3-6 เดือน	เกิน 6 เดือน	รวม
ผู้รับจ้างก่อสร้าง	8	0	-	4	4	8	-	5	3	8
ผู้ว่าจ้าง	6	0	-	1	5	6	-	3	3	6
รวม	14	0	-	5	9	14	-	8	6	14
ร้อยละ	100.0	0	-	35.7	64.3	100.0	-	57.1	42.9	100.0

จากข้อมูลลักษณะตารางที่ 6.1 แสดงผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ตัวอย่างผู้รับจ้างก่อสร้างและผู้ว่าจ้างในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง ซึ่งมีประสบการณ์ในการดำเนินการก่อสร้างหรือควบคุมโครงการก่อสร้างมาไม่ต่ำกว่า 5 ปี สามารถสรุปผลได้ดังนี้

- โครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทางทั้งหมดนั้น เป็นโครงการก่อสร้างของหน่วยงานราชการ ซึ่งมักจะเป็น โครงการงานก่อสร้างหรือซ่อมแซมถนนเล็กๆ ตรอก หรือซอย
- มูลค่าในการดำเนินการก่อสร้างงานรูปแบบงานทางมักมีมูลค่าระหว่าง 10 - 20 ล้านบาท เนื่องจากงานทางมีความจำเป็นต้องใช้วัสดุปริมาณสูง จึงมีมูลค่าของโครงการก่อสร้างสูง ขณะที่โครงการที่เล็ก ๆ มาก อาจใช้วัสดุน้อยและงานไม่มีความซับซ้อน จึงมีมูลค่าของโครงการอยู่ระหว่าง 1-10 ล้านบาท
- ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการก่อสร้างโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง โดยมากมีระยะเวลาในการดำเนินการก่อสร้างอยู่ระหว่าง 3 - 6 เดือนเนื่องจากงานทางมีรูปแบบงานที่ไม่มีความซับซ้อนอยู่สูงมาก จึงต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการก่อสร้างที่ไม่สูงมาก

ซึ่งจากผลที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์จากโครงการขนาดเล็กงานทาง 14 ตัวอย่าง สามารถระบุความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง สภาพปัญหาที่ฝ่ายผู้ว่าจ้างและฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้างมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน สภาพปัญหาที่ฝ่ายผู้ว่าจ้างและฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้างมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกัน และสภาพปัญหาและความคิดเห็นอื่นๆที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กของงานรูปแบบงานทาง ดังนี้

6.2 สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง

จากการรวบรวมผลการสัมภาษณ์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทางจากแบบสัมภาษณ์ส่วนที่ 2-1 ที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาทั้ง 3 ด้าน คือ ปัญหาด้านคุณภาพ ปัญหาด้านการเงิน ปัญหาด้านเวลา จาก 28 ปัจจัยสภาพปัญหาจากทั้งฝ่ายผู้ว่าจ้างและฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้าง ในแบบสัมภาษณ์ส่วนที่ 2-1 ระบุผลที่ได้จากการสัมภาษณ์รวบรวมข้อมูล ดังแสดงในตารางที่ 6.2 (อ้างอิง ตารางภาคผนวก ข .9 ถึง ข.12) ดังนี้

ตารางที่ 6.2 แสดงผลที่ได้จากการสัมภาษณ์รวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง

ลำดับสภาพปัญหา ที่ทำการสัมภาษณ์	ค่าเฉลี่ย ความถี่ (Mean of Frequency)	ส่วนเบี่ยงเบน ความถี่ (Standard deviation of Frequency)	ค่าเฉลี่ย ความรุนแรง (Mean of Severity)	ส่วนเบี่ยงเบน ความรุนแรง (Standard deviation of Severity)	การวิเคราะห์ความ คิดเห็นทั้ง 2 ฝ่าย (วิธี Mann-Whitney U Test)
1. การขาดเอกสารและแบบ แปลนที่ครบถ้วน	2.21	0.89	2.21	0.80	สอดคล้อง
2. การขาดข้อกำหนดที่เหมาะสม ครบถ้วนของสัญญา	2.14	0.54	2.29	0.61	สอดคล้อง
3. การขาดความครบถ้วน เกี่ยวกับการประกันภัย	1.00	1.04	1.29	1.44	ไม่สอดคล้อง
4. สภาพทางกายภาพที่ไม่ สามารถคาดการณ์ได้	2.93	1.21	2.86	1.17	สอดคล้อง
5. การส่งผลทดสอบวัสดุที่ใช้ ในโครงการจากฝ่ายผู้ว่า จ้างล่าช้า	0.29	0.47	0.29	0.47	สอดคล้อง
6. การส่งผลตรวจสอบโครง การในการส่งงานแต่ละ งวดจากฝ่ายผู้ว่าจ้างล่าช้า	1.43	0.85	1.36	0.75	ไม่สอดคล้อง
7. การเกิดเหตุสุควิสัยและ การขาดข้อกำหนดเกี่ยวกับ เหตุสุควิสัย	1.43	0.76	1.64	0.75	สอดคล้อง
8. ผู้รับเหมาช่วงทำงานขาด คุณภาพและขาดข้อกำหนด ความรับผิดชอบของผู้รับ เหมาช่วง	1.57	1.28	1.64	1.28	สอดคล้อง
9. การเปลี่ยนแปลงงานและ กระบวนการในแต่ละกรณี โดยผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้าง	1.71	0.99	1.86	1.03	สอดคล้อง
10. การแก้ไขงานขาดการ ระบุเหตุผลความจำเป็น	0.64	0.63	0.64	0.63	สอดคล้อง

ตารางที่ 6.2 แสดงผลที่ได้จากการสัมภาษณ์รวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการ
ก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง (ต่อ)

ลำดับสภาพปัญหา ที่ทำการสัมภาษณ์	ค่าเฉลี่ย ความถี่ (Mean of Frequency)	ส่วนเบี่ยงเบน ความถี่ (Standard deviation of Frequency)	ค่าเฉลี่ย ความรุนแรง (Mean of Severity)	ส่วนเบี่ยงเบน ความรุนแรง (Standard deviation of Severity)	การวิเคราะห์ความ คิดเห็นทั้ง 2 ฝ่าย (วิธี Mann-Whitney U Test)
11. การไม่ยอมรับชิ้นงานใน การส่งมอบงานหรือที่แก้ไขงานเพื่อส่งงาน	1.43	0.76	1.43	0.76	ไม่สอดคล้อง
12. การขาดข้อกำหนดและ ขาดการระบุวิธีการขั้นตอนการส่งมอบงาน	1.29	0.91	1.29	0.91	ไม่สอดคล้อง
13. ความไม่แน่นอนในการ ประกันผลงานและการไม่ ปฏิบัติตามข้อกำหนดใน การประกันผลงาน	0.43	0.65	0.43	0.65	สอดคล้อง
14. การยกเลิกสัญญาและการ ขาดข้อกำหนดที่เหมาะสม เกี่ยวกับการยกเลิกสัญญา	0.21	0.43	0.21	0.43	สอดคล้อง
15. การจ่ายเงินค่าจ้างงวดซ้ำ	1.57	1.09	1.71	0.91	สอดคล้อง
16. การผันผวนของราคาค่า ก่อสร้างและการขาดข้อ กำหนดในการปรับเปลี่ยน ราคาให้เหมาะสม	2.07	1.14	2.14	1.10	ไม่สอดคล้อง
17. การขาดจ่ายเงินหรือจ่าย เงินล่าช้าต่อผู้รับเหมาช่วง	0.86	0.86	1.00	1.04	สอดคล้อง
18. การขาดการจ่ายเงินชด เชยค่าเสียหายและขาดข้อ กำหนดการจ่ายเงินชดเชย	0.29	0.61	0.29	0.61	สอดคล้อง
19. การตกลงกันไม่ได้หรือ ความไม่ยุติธรรมในราคา ค่าใช้จ่ายงานเพิ่มเติมนอก เหนือสัญญา	1.07	0.83	1.07	0.83	สอดคล้อง
20. การขาดการจ่ายเงินล่วง หน้าของผู้ว่าจ้าง	0.00	0.00	0.00	0.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 6.2 แสดงผลที่ได้จากการสัมภาษณ์รวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง (ต่อ)

ลำดับสภาพปัญหา ที่ทำการสัมภาษณ์	ค่าเฉลี่ย ความถี่ (Mean of Frequency)	ส่วนเบี่ยงเบน ความถี่ (Standard deviation of Frequency)	ค่าเฉลี่ย ความรุนแรง (Mean of Severity)	ส่วนเบี่ยงเบน ความรุนแรง (Standard deviation of Severity)	การวิเคราะห์ความ คิดเห็นทั้ง 2 ฝ่าย (วิธี Mann-Whitney U Test)
21. การจ่ายค่าจ้างงวดสุดท้าย ไม่ครบหรือไม่เป็นไปตาม สัญญาและขาดข้อกำหนด ระบุวิธีดำเนินการเกี่ยวกับ การจ่ายค่าจ้างงวดสุดท้าย	0.00	0.00	0.00	0.00	สอดคล้อง
22. การขาดการจ่ายเงินประ กันผลงานตามสัญญาและ การขาดข้อกำหนดระบุ เกี่ยวกับการจ่ายเงินประ กันผลงานคืน	0.14	0.54	0.14	0.54	สอดคล้อง
23. การดำเนินโครงการก่อสร้างล่าช้า	2.29	0.61	2.64	0.75	สอดคล้อง
24. การขยายเวลาดำเนินการ ก่อสร้างของโครงการ	1.93	1.07	1.93	1.14	สอดคล้อง
25. การหยุดพักงาน โดยขาด การแจ้งและขาดเหตุผล	0.43	0.76	0.43	0.76	ไม่สอดคล้อง
26. การหยุดพักงานโดยมีการ แจ้งและแสดงเหตุผล	1.50	0.76	1.43	0.76	ไม่สอดคล้อง
27. การหยุดงานจากกรณีเหตุ การณ์สุดวิสัย	1.43	0.51	1.36	0.50	สอดคล้อง
28. การละทิ้งโครงการ	0.29	0.61	0.43	0.94	สอดคล้อง

ผลจากการสัมภาษณ์รวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทางจากตารางที่ 6.2 โดยการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่ได้จากทั้ง 2 ฝ่าย จากวิธีการทดสอบแบบ Mann – Whitney U Test สามารถทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทางที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาสอดคล้องกันของทั้ง 2 ฝ่ายถึง 20 สภาพปัญหาและสภาพปัญหาที่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกันทั้ง 2 ฝ่ายอีก 8 สภาพปัญหา ทำให้พบว่าทั้งฝ่ายผู้ว่าจ้างและฝ่ายผู้รับจ้างมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน โดยมากกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นใน

โครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง ขณะที่มียางสภาพปัญหาที่อาจเกิดปัญหากับบางฝ่ายแต่ ขณะที่อีกฝ่ายไม่ได้รับผลกระทบจากสภาพปัญหาดังกล่าว ซึ่งจำเป็นที่จะต้องนำสภาพปัญหาทั้ง 2 ส่วน คือ ทั้งส่วนที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันและที่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกันมาทำการแยก ศึกษาและวิเคราะห์ในหัวข้อต่อไป

6.3 สภาพปัญหาที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันทั้ง 2 ฝ่าย ของงานรูปแบบงานทาง

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน ของสภาพปัญหาที่มีการเกิดขึ้นในโครงการ ก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง ทั้ง 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้ว่าจ้างและฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้าง โดยการ วิเคราะห์เปรียบเทียบโดยวิธีทางสถิติแบบ Mann – Whitney U Test พบสภาพปัญหาที่มีความคิด เห็นสอดคล้องกันทั้ง 2 ฝ่ายจำนวน 20 หัวข้อปัญหา ดังนี้

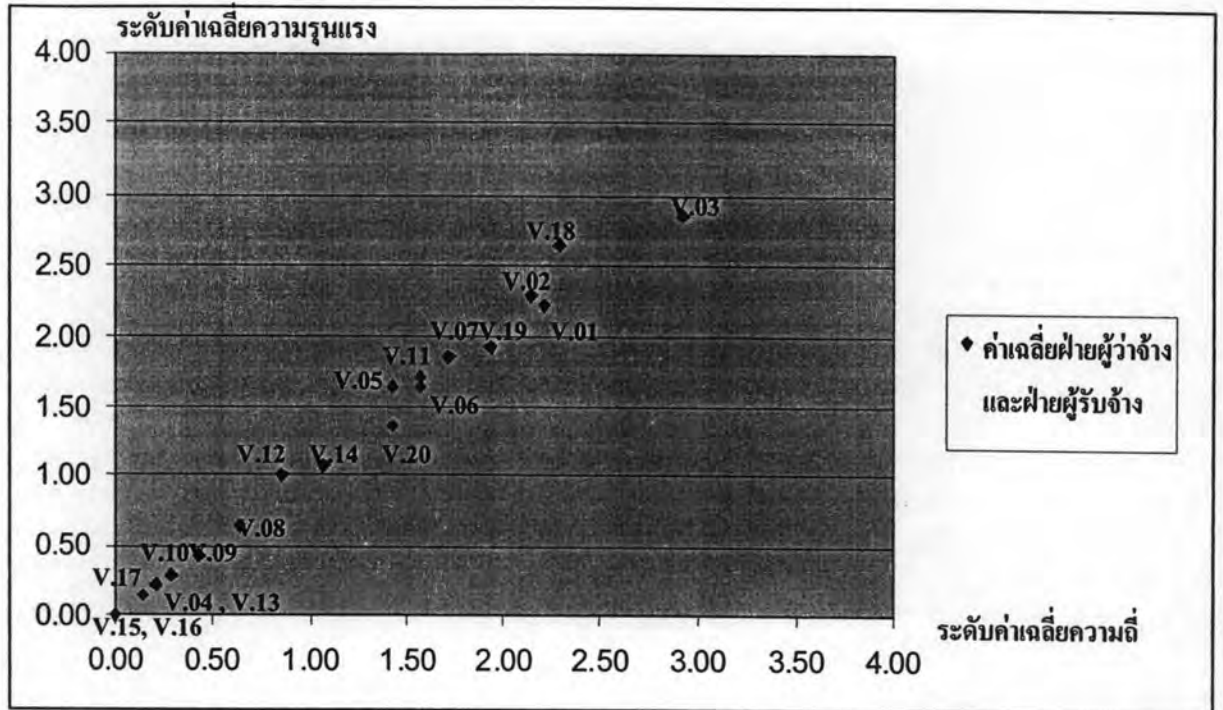
- V.01 การขาดเอกสารและแบบแปลนที่ครบถ้วน
- V.02 การขาดข้อกำหนดที่เหมาะสมครบถ้วนของสัญญา
- V.03 สภาพทางกายภาพที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้งาน
- V.04 การส่งผลทดสอบวัสดุที่ใช้ในโครงการจากฝ่ายผู้ว่าจ้างล่าช้า
- V.05 การเกิดเหตุสุดวิสัยและการขาดข้อกำหนดเกี่ยวกับเหตุสุดวิสัย
- V.06 ผู้รับเหมาช่วงทำงานขาดคุณภาพและขาดข้อกำหนดรับผิดชอบ ของผู้รับเหมาช่วง
- V.07 การเปลี่ยนแปลงงานและกระบวนการในแต่ละกรณีโดยผู้ว่าจ้าง และผู้รับจ้างก่อสร้าง
- V.08 การแก้ไขงานขาดการระบุเหตุผลและความจำเป็น
- V.09 ความไม่แน่นอนในการประกันผลงานและการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในการประกันผลงาน
- V.10 การยกเลิกสัญญาและการขาดข้อกำหนดที่เหมาะสมเกี่ยวกับการ ยกเลิกสัญญา
- V.11 การจ่ายเงินค่าจ้างงวดล่าช้า
- V.12 การขาดการจ่ายเงินหรือจ่ายเงินล่าช้าต่อผู้รับเหมาช่วง
- V.13 การขาดการจ่ายเงินชดเชยค่าเสียหายและการขาดข้อกำหนดเกี่ยวกับ การจ่ายเงินชดเชยค่าเสียหายกรณีต่างๆ
- V.14 การตกลงกันไม่ได้หรือความไม่ยุติธรรมในราคาค่าใช้จ่ายงาน เพิ่มเติมนอกเหนือสัญญา

- V.15 การขาดการจ่ายเงินล่วงหน้าของผู้ว่าจ้าง
- V.16 การจ่ายค่าจ้างงวดสุดท้ายไม่ครบหรือไม่เป็นไปตามสัญญาและขาดข้อกำหนดระเบียบวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการจ่ายค่าจ้างงวดสุดท้าย
- V.17 การขาดการจ่ายเงินประกันผลงานตามสัญญาและการขาดข้อกำหนดระเบียบการดำเนินการเกี่ยวกับการจ่ายเงินประกันผลงานคืน
- V.18 การดำเนินโครงการก่อสร้างล่าช้า
- V.19 การขยายเวลาดำเนินการก่อสร้างของโครงการ
- V.20 การหยุดงานจากกรณีเหตุการณ์สุวิสัย

จากการวิเคราะห์โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความถี่ของการเกิดสภาพปัญหาและความรุนแรงของแต่ละสภาพปัญหา สามารถนำมาวาดแผนภาพและวิเคราะห์การจับกลุ่มของสภาพปัญหาแต่ละสภาพปัญหา เพื่อทำการแยกวิเคราะห์ถึงปัญหาแต่ละกลุ่ม ดังแสดงในรูปที่ 6.1

ซึ่งผลที่ได้จากการเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่สอดคล้องกันในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กของรูปแบบงานทางจากรูปที่ 6.1 สามารถแบ่งกลุ่มสภาพปัญหาที่ได้จากการเปรียบเทียบทั้งหมด 4 กลุ่ม แสดงดังในตารางที่ 6.3 คือ

1. กลุ่มที่มีสภาพปัญหาที่มีความถี่และความรุนแรงต่ำ (ระดับความคิดเห็นความถี่และความรุนแรงน้อยกว่า 2)
2. กลุ่มที่มีสภาพปัญหาที่มีความถี่สูง แต่มีความรุนแรงของสภาพปัญหาต่ำ (ระดับความคิดเห็นความถี่มีระดับมากกว่าหรือเท่ากับ 2 แต่มีระดับความคิดเห็นความรุนแรงต่ำกว่า 2)
3. กลุ่มที่มีสภาพปัญหาที่มีความถี่ต่ำ แต่มีความรุนแรงของสภาพปัญหาสูง (ระดับความคิดเห็นความถี่มีระดับน้อยกว่า 2 แต่มีระดับความคิดเห็นความรุนแรงมากกว่าหรือเท่ากับ 2)
4. กลุ่มที่มีสภาพปัญหาที่มีความถี่และความรุนแรงสูง (ระดับความคิดเห็นความถี่และความรุนแรงมากกว่าหรือเท่ากับ 2)

รูปที่ 6.1 เปรียบเทียบลักษณะความถี่และความรุนแรงของแต่ละสภาพปัญหาที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันทั้ง 2 ฝ่าย ในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง

หมายเหตุ ตัวอักษรบนแผนภาพแสดงหัวข้อสภาพปัญหาที่สอดคล้องกันของโครงการงานทาง

ตารางที่ 6.3 แสดงกลุ่มสภาพปัญหาที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง

กลุ่มสภาพปัญหา	สภาพปัญหา
1. สภาพปัญหาที่มีความถี่และความรุนแรงต่ำ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การส่งผลทดสอบวัสดุที่ใช้ใน โครงการจากฝ่ายผู้ว่าจ้างล่าช้า 2. การเกิดเหตุสุดิวสัยและการขาดข้อกำหนดเกี่ยวกับเหตุสุดิวสัย 3. ผู้รับเหมาช่วงทำงานขาดคุณภาพและขาดข้อกำหนดรับผิดชอบของผู้รับเหมาช่วง 4. การเปลี่ยนแปลงงานและกระบวนการในแต่ละกรณีโดยผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้าง 5. การแก้ไขงานขาดการระบุเหตุผลและความจำเป็น 6. ความไม่แน่นอนในการประกันผลงานและการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในการประกันผลงาน 7. การยกเลิกสัญญาและการขาดข้อกำหนดที่เหมาะสมเกี่ยวกับการยกเลิกสัญญา

ตารางที่ 6.3 แสดงกลุ่มสภาพปัญหาที่มีความคิดเห็นสอดคล้องในโครงการก่อสร้างขนาดเล็ก
รูปแบบงานทาง (ต่อ)

กลุ่มสภาพปัญหา	สภาพปัญหา
1. สภาพปัญหาที่มีความดีและความรุนแรงต่ำ	8. การจ่ายเงินค่าจ้างงวดล่าช้า 9. การขาดการจ่ายเงินหรือจ่ายล่าช้าต่อผู้รับเหมาช่วง 10. การขาดการจ่ายเงินชดเชยค่าเสียหายและการขาดข้อกำหนดเกี่ยวกับการจ่ายเงินชดเชยค่าเสียหายกรณีต่างๆ 11. การตกลงกันไม่ได้หรือความไม่ยุติธรรมในราคาค่าใช้จ่ายงานเพิ่มเติมนอกเหนือสัญญา 12. การขาดการจ่ายเงินล่วงหน้าของผู้ว่าจ้าง 13. การจ่ายค่าจ้างงวดสุดท้ายไม่ครบหรือไม่เป็นไปตามสัญญาและขาดข้อกำหนดระเบียบวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการจ่ายค่าจ้างงวดสุดท้าย 14. การขาดการจ่ายเงินประกันผลงานตามสัญญาและการขาดข้อกำหนดระเบียบการดำเนินการเกี่ยวกับการจ่ายเงินประกันผลงานคืน 15. การขยายเวลาค่าเนิการก่อสร้างของโครงการ 16. การหยุดงานจากกรณีเหตุการณ์สุดวิสัย
2. สภาพปัญหาที่มีความดีสูง แต่มีความรุนแรงของสภาพปัญหาค่ำ	-
3. สภาพปัญหาที่มีความดีต่ำ แต่มีความรุนแรงของสภาพปัญหาสูง	-
4. สภาพปัญหาที่มีความดีและความรุนแรงสูง	1. การขาดเอกสารและแบบแปลนที่ครบถ้วน 2. การขาดข้อกำหนดที่เหมาะสมครบถ้วนของสัญญา 3. สภาพทางกายภาพที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้งาน 4. การดำเนินโครงการก่อสร้างล่าช้า

ผลจากการเปรียบเทียบและการจำแนกสภาพปัญหาทั้ง 4 กลุ่ม พบว่า โดยมากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทางจะมีระดับความคิดเห็นของค่าเฉลี่ยความดีและความรุนแรงของสภาพปัญหาค่ำ จำนวน 16 ปัจจัยปัญหา ขณะที่มิสภาพปัญหาที่มีความดีและความรุนแรงของสภาพปัญหาสูงทั้งหมด 4 สภาพปัญหา (ระดับความคิดเห็นความดีและความรุนแรงมากกว่าหรือเท่ากับ 2) ซึ่งสภาพปัญหาทั้ง 4 ปัญหา ที่มีความดีและความรุนแรงของปัญหาในระดับปานกลางถึงสูงนี้ จำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาและวิเคราะห์ถึงรายละเอียดของระดับค่าเฉลี่ยความดีและความรุนแรง ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อคุณลักษณะของกลุ่มคำตอบ สาเหตุการเกิด

ปัญหา และปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาจากสภาพปัญหาดังกล่าว เพื่อทำการศึกษาและวิเคราะห์ที่ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขสภาพปัญหาดังกล่าวให้เกิดปัญหาลดน้อยลงที่สุด ดังนี้

6.3.1) สภาพปัญหาที่เกิดจากสภาพกายภาพที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้หน้างาน

จากการสัมภาษณ์รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่สภาพกายภาพที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้หน้างานในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทางจากฝ่ายผู้ว่าจ้างและฝ่ายผู้รับจ้างทั้งหมด 14 ตัวอย่าง สามารถระบุรายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาสภาพกายภาพที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้หน้างาน ดังแสดงในตารางที่ 6.4

ตารางที่ 6.4 แสดงรายละเอียดสภาพปัญหาที่เกิดจากสภาพกายภาพที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้หน้างานของโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง

	รวมทั้งสองกลุ่ม		ผู้ว่าจ้าง		ผู้รับจ้างก่อสร้าง	
	ความถี่	ความรุนแรง	ความถี่	ความรุนแรง	ความถี่	ความรุนแรง
1. ระดับความเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	2.93	2.86	2.67	2.50	3.13	3.13
2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	1.21	1.17	1.75	1.64	0.64	0.64
3. ค่าประมาณของประชากร	2.40-3.46	2.35-3.37	1.59-3.76	1.48-3.52	2.73-3.53	2.73-3.53
4. ค่าสัมประสิทธิ์การแปรผัน	41.30%	40.91%	65.54%	65.60%	20.45%	20.45%
5. สาเหตุของการเกิดสภาพปัญหา	1. ความเร่งรัดของการทำงาน (อ้างอิงภาคผนวก ค - 04) 2. เวลาในการดำเนินโครงการที่จำกัด ทำให้ขาดการตรวจสอบสภาพกายภาพ (อ้างอิงภาคผนวก ค - 11) 3. งบประมาณของการสร้างโครงการต่ำทำให้ขาดการตรวจสอบสภาพกายภาพ (อ้างอิงภาคผนวก ค - 05)	1. ความเร่งรัดของการทำงาน (อ้างอิงภาคผนวก ค - 04) 2. งบประมาณของการดำเนินโครงการต่ำ ทำให้ขาดการตรวจสอบสภาพกายภาพ (อ้างอิงภาคผนวก ค-05) 3. ขาดข้อกำหนดเกี่ยวกับสภาพทางกายภาพที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ในสัญญาราชการ (อ้างอิงภาคผนวก ค - 01)	1. เวลาในการดำเนินโครงการที่จำกัด ทำให้ขาดการตรวจสอบสภาพกายภาพ (อ้างอิงภาคผนวก ค - 11) 2. ขาดข้อกำหนดเกี่ยวกับสภาพทางกายภาพที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ในสัญญาราชการ (อ้างอิงภาคผนวก ค - 13)			

ตารางที่ 6.4 แสดงรายละเอียดสภาพปัญหาที่เกิดจากสภาพกายภาพที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้หน้า
งานของโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง (ต่อ)

	รวมทั้งสองกลุ่ม		ผู้ว่าจ้าง		ผู้รับจ้างก่อสร้าง	
	ความถี่	ความรุนแรง	ความถี่	ความรุนแรง	ความถี่	ความรุนแรง
5. สาเหตุของการเกิดสภาพปัญหา	4. ขาดข้อกำหนดสภาพทางกายภาพที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ในสัญญาราชการ(อ้างอิงภาคผนวก ค-01 และ ค-13)		-		-	
6. สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาจากสภาพปัญหานี้	1. บางตัวอย่างระบุว่าทำให้เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมสูงถึง 20-50% (อ้างอิงภาคผนวก ค-1 ค-11 และ ค-13) 2. การดำเนินโครงการล่าช้าในขั้นตอนงานฐานรากหรือพื้นดิน (อ้างอิงภาคผนวก ค-04 และ ค-11) 3. การเบี่ยงจ่ายค่างวดเกิดความล่าช้าเนื่องจากขั้นตอนดำเนินการเสร็จล่าช้า(อ้างอิงภาคผนวก ค-11)		1. ทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในการก่อสร้าง (อ้างอิงภาคผนวก ค-01) 2. การดำเนินโครงการแล้วเสร็จล่าช้า(อ้างอิงภาคผนวก ค-04)		1. ทำให้เสียค่าใช้จ่ายเกินกว่าที่มีการคาดคะเนไว้ (อ้างอิงภาคผนวก ค-11 และ ค-13) 2. เกิดการล่าช้าในการดำเนินโครงการ (อ้างอิงภาคผนวก ค-11) 3. การเกิดการล่าช้า ทำให้การเบี่ยงจ่ายค่างวดล่าช้าตามกันไป (อ้างอิงภาคผนวก ค-11)	

ผลจากการสัมภาษณ์ตัวอย่างผู้ให้การสัมภาษณ์ในโครงการงานทางจากรายที่ 6.4 จำนวน 14 ตัวอย่าง พบว่า สภาพปัญหาปัจจัยทางกายภาพที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ในงานทางมีค่าเฉลี่ยความถี่และความรุนแรงจากความเห็นทั้ง 2 ฝ่าย อยู่ในระดับปานกลางถึงสูง โดยที่จากการวิเคราะห์ลักษณะสภาพปัญหาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ทั้ง 2 ฝ่ายมีลักษณะความถี่ของการพบและความรุนแรงของปัญหาที่ไม่สม่ำเสมอ คือ บางโครงการมีการพบสภาพปัญหามากและมีความรุนแรงของสภาพปัญหาสูง ขณะที่บางโครงการไม่มีการพบสภาพปัญหานี้และไม่พบความรุนแรงของสภาพปัญหาตามมา (ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากกว่า 1) ซึ่งคล้ายกับฝ่ายผู้ว่าจ้างที่ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่ามากกว่า 1 และค่าสัมประสิทธิ์การแปรผันมีค่ามากกว่าร้อยละ 50 แสดงว่าปัญหานี้สำหรับฝ่ายผู้ว่าจ้างอาจมีการกระจายตัวที่ไม่สม่ำเสมอ คือ มีการพบสภาพปัญหาดังกล่าวบ่อยและรุนแรงในบางโครงการ ขณะที่บางโครงการไม่มีการพบสภาพปัญหาและความรุนแรงของปัญหาดังกล่าว ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ปัญหานี้ เมื่อมีการพบโดยฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้างอาจไม่ได้มี

การแจ้งหรือมีการรับผิดชอบสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น โดยฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้างเอง ซึ่งทำให้สภาพปัญหาคงกล่าวมีระดับค่าเฉลี่ยความดีและความรุนแรงของปัญหาในระดับสูง และมีการพบกระจายกันสม่ำเสมอในแต่ละตัวอย่างผู้ที่ให้สัมภาษณ์ฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้าง โครงการงานทาง (ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าน้อยกว่า 1 และค่าสัมประสิทธิ์การแปรผันมีค่าน้อยกว่าร้อยละ 50) เนื่องจากเป็นปัญหาที่เมื่อเกิดขึ้นแล้ว ฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้างมักจะต้องเป็นฝ่ายผู้รับผิดชอบในสภาพปัญหาคงกล่าว

โดยสาเหตุของการเกิดสภาพปัญหานี้ เนื่องจากระยะเวลาที่จำกัดและการเร่งรัดการทำงาน ของฝ่ายผู้ว่าจ้าง งบประมาณที่มีน้อยใน โครงการก่อสร้างขนาดเล็กที่นำมาสู่การขาดการตรวจสอบทางกายภาพที่ครบถ้วน และในสัญญาจ้างก่อสร้าง โครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทางมักขาดการระบุข้อกำหนดเกี่ยวกับภาระรับผิดชอบกรณีปัจจัยสภาพกายภาพหน้างานที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ ซึ่งสภาพปัญหานี้ นำมาสู่ปัญหาที่ตามมา คือ การก่อสร้างที่ล่าช้าและค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น ในงานที่เกี่ยวข้องกับสภาพทางกายภาพถึงร้อยละ 20-50 รวมทั้งการขาดสภาพคล่องจากการที่ส่งงานและเบิกงวดเงินได้ล่าช้า

6.3.2) สภาพปัญหาจากการดำเนินโครงการก่อสร้างล่าช้า

จากการสัมภาษณ์รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาจากการดำเนินโครงการก่อสร้างล่าช้า ในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทางจากฝ่ายผู้ว่าจ้างและฝ่ายผู้รับจ้างทั้งหมด 14 ตัวอย่าง สามารถระบुरายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาจากการดำเนินโครงการก่อสร้างล่าช้า ดังแสดงในตารางที่ 6.5

ตารางที่ 6.5 แสดงรายละเอียดสภาพปัญหาที่เกิดการดำเนินการก่อสร้างล่าช้าของโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง

	รวมทั้งสองกลุ่ม		ผู้ว่าจ้าง		ผู้รับจ้างก่อสร้าง	
	ความดี	ความรุนแรง	ความดี	ความรุนแรง	ความดี	ความรุนแรง
1. ระดับความเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	2.29	2.64	2.33	2.67	2.25	2.63
2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	0.61	0.75	0.82	0.82	0.46	0.74
3. ค่าประมาณของประชากร	2.02-2.56	2.31-2.97	1.82-2.84	2.16-3.18	1.97-2.54	2.17-3.09
4. ค่าสัมประสิทธิ์การแปรผัน	26.64%	28.41%	35.19%	30.71%	20.44%	28.13%

ตารางที่ 6.5 แสดงรายละเอียดสภาพปัญหาที่เกิดการดำเนินการก่อสร้างล่าช้าของโครงการ
ก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง (ต่อ)

	รวมทั้งสองกลุ่ม		ผู้ว่าจ้าง		ผู้รับจ้างก่อสร้าง	
	ความถี่	ความรุนแรง	ความถี่	ความรุนแรง	ความถี่	ความรุนแรง
5. สาเหตุของการเกิดสภาพปัญหา	1. สภาพทางกายภาพที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ของหน้างาน (อ้างอิงภาคผนวก ก-03 และ ก-12) 2. การขาดการจัดเตรียมการดำเนินงานที่เหมาะสม (อ้างอิงภาคผนวก ก-07) 3. การแก้ไขงานที่ขาดคุณภาพและการเปลี่ยนแปลงงาน (อ้างอิงภาคผนวก ก-08) 4. การแก้ไขงานที่มากและการเปลี่ยนแปลงงานและแบบแปลนเอกสาร (อ้างอิงภาคผนวก ก-16 และ ก-18)	1. สภาพทางกายภาพที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ของหน้างาน (อ้างอิงภาคผนวก ก-03) 2. การขาดการจัดเตรียมการดำเนินงานที่เหมาะสม (อ้างอิงภาคผนวก ก-07) 3. การแก้ไขงานที่ขาดคุณภาพและการเปลี่ยนแปลงงานหรือเพิ่มเติมงาน (อ้างอิงภาคผนวก ก-08)	1. การแก้ไขงานที่มากและการเปลี่ยนแปลงงานและแบบแปลนเอกสาร (อ้างอิงภาคผนวก ก-16 และ ก-18) 2. สภาพทางกายภาพที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ของหน้างาน (อ้างอิงภาคผนวก ก-12)			
6. สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาจากสภาพปัญหานี้	1. การฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากการก่อสร้างล่าช้า (อ้างอิงภาคผนวก ก-08) 2. การขยายเวลาในการดำเนินการก่อสร้าง (อ้างอิงภาคผนวก ก-03) 3. การขาดสภาพคล่องทางการเงิน และการสูญเสียเวลาและรายได้ในการดำเนินโครงการต่อไป (อ้างอิงภาคผนวก ก-16)	1. การฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากการก่อสร้างล่าช้า (อ้างอิงภาคผนวก ก-08) 2. การขยายเวลาในการดำเนินการก่อสร้าง (อ้างอิงภาคผนวก ก-03)	1. การเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในการสร้างล่าช้า (อ้างอิงภาคผนวก ก-18) 2. การขาดสภาพคล่องทางการเงิน และการสูญเสียเวลาและรายได้ในการดำเนินโครงการต่อไป (อ้างอิงภาคผนวก ก-16)			

ผลจากการสัมภาษณ์สภาพปัญหาการดำเนินการก่อสร้างล่าช้าในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง พบว่า สภาพปัญหาการดำเนินการก่อสร้างล่าช้ามีระดับค่าเฉลี่ยความถี่ในระดับ

ปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยความรุนแรงของสภาพปัญหาในระดับปานกลางถึงสูง ในทั้ง 2 ฝ่าย และได้ผลที่คล้ายกันเมื่อแยกวิเคราะห์แต่ละฝ่ายเทียบกับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นทั้ง 2 ฝ่าย โดยปัญหาการดำเนินการก่อสร้างล่าช้านี้มีการพบสภาพปัญหาและความรุนแรงของปัญหากระจายตัวอย่างสม่ำเสมอทั้งในฝ่ายผู้ว่าจ้างและฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้าง วิเคราะห์ได้จากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ต่ำกว่า 1 และค่าสัมประสิทธิ์การแปรผันที่มีค่าน้อยกว่า ร้อยละ 50 ในการวิเคราะห์ของทั้ง 2 ฝ่าย และการวิเคราะห์แยกแต่ละฝ่ายด้วย แสดงให้เห็นว่าปัญหาการดำเนินการก่อสร้างล่าช้าของโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง เป็นปัญหาที่มีการเกิดขึ้นเป็นประจำในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง

โดยสาเหตุของการดำเนินการก่อสร้างล่าช้าในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง เกิดจากการขาดการจัดเตรียมงานที่เหมาะสม สภาพปัจจัยทางกายภาพที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ และการแก้ไขเปลี่ยนแปลงงานและแบบที่บ่อยจากฝ่ายผู้ว่าจ้าง ซึ่งนำมาสู่สภาพปัญหาที่ตามมา คือ การขยายเวลาและการฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากการก่อสร้างล่าช้า การขาดสภาพคล่องทางการเงินจากการส่งงานและเบิกเงินงวดงาน ได้ช้า และการสูญเสียเวลาและรายได้ในการดำเนินการก่อสร้างโครงการต่อไป

6.3.3) สภาพปัญหาจากการขาดเอกสารและแบบแปลนที่เหมาะสมครบถ้วน

จากการสัมภาษณ์รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาจากการขาดเอกสารและแบบแปลนที่เหมาะสมครบถ้วนในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทางจากฝ่ายผู้ว่าจ้างและฝ่ายผู้รับจ้างทั้งหมด 14 ตัวอย่าง สามารถระบุรายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาการขาดเอกสารและแบบแปลนที่เหมาะสมครบถ้วน ดังแสดงในตารางที่ 6.6

ตารางที่ 6.6 แสดงรายละเอียดสภาพปัญหาจากการขาดเอกสารและแบบแปลนที่เหมาะสมครบถ้วนของโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง

	รวมทั้งสองกลุ่ม		ผู้ว่าจ้าง		ผู้รับจ้างก่อสร้าง	
	ความถี่	ความรุนแรง	ความถี่	ความรุนแรง	ความถี่	ความรุนแรง
1. ระดับความเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	2.21	2.21	2.33	2.33	2.13	2.13
2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	0.89	0.82	1.03	1.21	0.83	0.35
3. ค่าประมาณของประชากร	1.82-2.60	1.85-2.57	1.69-2.97	1.58-3.08	1.62-2.64	1.93-2.35
4. ค่าสัมประสิทธิ์การแปรผัน	40.27%	37.10%	44.21%	51.93%	38.97%	16.43%

ตารางที่ 6.6 แสดงรายละเอียดสภาพปัญหาจากการขาดเอกสารและแบบแปลนที่เหมาะสม
ครบถ้วนของโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง (ต่อ)

	รวมทั้งสองกลุ่ม		ผู้ว่าจ้าง		ผู้รับจ้างก่อสร้าง	
	ความถี่	ความรุนแรง	ความถี่	ความรุนแรง	ความถี่	ความรุนแรง
5. สาเหตุของการเกิดสภาพปัญหา	1. ขาดการประสานงานและจัดเตรียมแบบแปลนที่เหมาะสมของทั้ง 2 ฝ่าย (อ้างอิงภาคผนวก ก-11) 2. การเปลี่ยนแปลงแบบแปลนและงานของผู้ว่าจ้าง (อ้างอิงภาคผนวก ก-13) 3. การขาดระยะเวลาในการดำเนินการจัดเตรียมเอกสาร (อ้างอิงภาคผนวก ก-11)		1. ขาดการประสานงานระหว่างฝ่ายผู้ว่าจ้างกับฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้าง (อ้างอิงภาคผนวก ก-08)		1. การขาดระยะเวลาในการดำเนินการจัดเตรียมเอกสาร (อ้างอิงภาคผนวก ก-11) 2. ขาดการประสานงานและจัดเตรียมแบบแปลนระหว่างทั้ง 2 ฝ่าย (อ้างอิงภาคผนวก ก-11) 3. การเปลี่ยนแปลงแบบและเอกสารของผู้ว่าจ้าง (อ้างอิงภาคผนวก ก-13)	
6. สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาจากสภาพปัญหานี้	1. ความล่าช้าในการดำเนินงานโครงการก่อสร้าง (อ้างอิงภาคผนวก ก-08 ก-11 และ ก-13) 2. การเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในกรณีที่มีการก่อสร้างมีการผิด หรือ มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง (อ้างอิงภาคผนวก ก-11)		1. ความล่าช้าในการดำเนินงานโครงการก่อสร้างและการก่อสร้างขาดคุณภาพ (อ้างอิงภาคผนวก ก-08)		1. การล่าช้าในการดำเนินโครงการก่อสร้าง (อ้างอิงภาคผนวก ก-11 และ ก-13) 2. การเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในกรณีที่การก่อสร้างมีการผิด หรือ มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง (อ้างอิงภาคผนวก ก-11)	

ผลจากการสัมภาษณ์สภาพปัญหาการขาดเอกสารและแบบแปลนที่เหมาะสมครบถ้วนในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง พบว่า สภาพปัญหาการขาดเอกสารและแบบแปลนที่เหมาะสมครบถ้วนมีระดับค่าเฉลี่ยความถี่และความรุนแรงของปัญหาในระดับปานกลาง ทั้ง 2 ฝ่าย โดยพบว่าปัญหามีความถี่การพบและความรุนแรงของปัญหาต่อฝ่ายผู้ว่าจ้างมากกว่าในฝ่ายของผู้รับจ้างก่อสร้าง จากระดับค่าเฉลี่ยของทั้งความถี่และความรุนแรงของปัญหาที่สูงกว่า เนื่องจากปัญหานี้มักเกิดจากการที่ฝ่ายผู้ว่าจ้างก่อสร้างมีความต้องการเปลี่ยนแปลงแบบแปลนและรายละเอียดงาน ทำให้ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงงานและแบบแปลน ฝ่ายผู้ว่าจ้างอาจจะต้องรับผิดชอบกรณีที่งานมีการก่อสร้างล่าช้าหรือการขอขยายเวลา รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างที่เพิ่มขึ้น แต่จากการวิเคราะห์ลักษณะการพบปัญหาและความรุนแรงของปัญหา ระบุได้ว่าปัญหาการขาดเอกสารและแบบแปลนที่ครบถ้วนนี้ อาจมีการพบและมีความรุนแรงของปัญหาสูง

ต่อบางโครงการ ขณะที่บางโครงการอาจไม่พบสภาพปัญหาและความรุนแรงของปัญหานี้เลย ดังสังเกตได้จากการวิเคราะห์ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ไม่เกิน 1 และมีค่าสัมประสิทธิ์การแปรผันที่สูงเกินร้อยละ 50 ในส่วนของความรุนแรงของฝ่ายผู้ว่าจ้างก่อสร้าง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการกระจายตัวกันของปัญหาการขาดเอกสารและแบบแปลนที่ไม่ครบถ้วนในฝ่ายผู้ว่าจ้างก่อสร้างโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง

โดยสาเหตุของการเกิดสภาพปัญหาการขาดเอกสารและแบบแปลนที่เหมาะสมครบถ้วนในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง เนื่องจากการมีระยะเวลาจำกัดในการจัดทำแบบแปลน การเปลี่ยนแปลงแบบและแก้ไขงานและแบบที่บ่อยครั้ง โดยฝ่ายผู้ว่าจ้าง และการขาดการประสานงานระหว่างทั้ง 2 ฝ่าย ซึ่งนำมาสู่สภาพปัญหาที่ตามมา คือ ความล่าช้าในการก่อสร้าง การเบิกเงินค่าจ้างงวดได้ล่าช้า และการเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้างจากกรณีที่ก่อสร้างไม่เป็นไปตามความต้องการของฝ่ายผู้ว่าจ้าง

6.3.4) สภาพปัญหาการขาดข้อกำหนดที่เหมาะสมในสัญญาจ้างก่อสร้างโครงการงานทาง

จากการสัมภาษณ์รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาจากการขาดข้อกำหนดที่เหมาะสมในสัญญาจ้างก่อสร้างในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทางจากฝ่ายผู้ว่าจ้างและฝ่ายผู้รับจ้างทั้งหมด 14 ตัวอย่าง สามารถระบุรายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาการขาดข้อกำหนดที่เหมาะสมในสัญญาจ้างก่อสร้าง ดังแสดงในตารางที่ 6.7

ตารางที่ 6.7 แสดงรายละเอียดสภาพปัญหาจากการขาดข้อกำหนดที่เหมาะสมในสัญญาจ้างก่อสร้างของโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง

	รวมทั้งสองกลุ่ม		ผู้ว่าจ้าง		ผู้รับจ้างก่อสร้าง	
	ความถี่	ความรุนแรง	ความถี่	ความรุนแรง	ความถี่	ความรุนแรง
1. ระดับความเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	2.14	2.29	2.00	2.17	2.25	2.38
2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	0.54	0.61	0.63	0.75	0.46	0.52
3. ค่าประมาณของประชากร	1.90-2.38	2.02-2.56	1.61-2.39	1.71-2.63	1.97-2.54	2.06-2.70
4. ค่าสัมประสิทธิ์การแปรผัน	25.23%	26.64%	31.50%	34.56%	20.44%	21.85%

ตารางที่ 6-7 แสดงรายละเอียดสภาพปัญหาจากการขาดข้อกำหนดที่เหมาะสมในสัญญาจ้าง
ก่อสร้างของโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง (ต่อ)

	รวมทั้งสองกลุ่ม		ผู้ว่าจ้าง		ผู้รับจ้างก่อสร้าง	
	ความถี่	ความรุนแรง	ความถี่	ความรุนแรง	ความถี่	ความรุนแรง
5. สาเหตุของการเกิดสภาพปัญหา	1. สัญญางานทางเป็นสัญญาของราชการมีการผูกขาดเกี่ยวกับข้อกำหนดที่ระบุ (อ้างอิง ค-14) 2. สัญญางานทางเป็นสัญญาของโครงการราชการมีหลักคันความเสี่ยงหรือความไม่ยุติธรรมมาสู่ผู้รับเหมา (อ้างอิง ค-19)		-		1. สัญญาราชการมีการผูกขาดเกี่ยวกับข้อกำหนดที่ระบุ (อ้างอิง ค-14) 2. สัญญางานทางเป็นสัญญาของโครงการราชการมีหลักคันความเสี่ยงหรือความไม่ยุติธรรมมาสู่ผู้รับจ้างก่อสร้าง (อ้างอิง ค-19)	
6. สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาจากสภาพปัญหานี้	1. ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องทนใช้สัญญาที่มีข้อกำหนดบางส่วนขาดความเหมาะสม ครบถ้วน และความยุติธรรม (อ้างอิง ค-14) 2. เกิดค่าใช้จ่ายหรือระยะเวลาในการดำเนินการเพิ่มขึ้น เนื่องจากการขาดข้อกำหนดที่ป้องกันสภาพปัญหาต่างๆ (อ้างอิง ค-19)		-		1. ผู้รับจ้างก่อสร้างต้องทนใช้สัญญาที่มีข้อกำหนดบางส่วนขาดความเหมาะสม ครบถ้วน และความยุติธรรม (อ้างอิง ค-14) 2. เกิดค่าใช้จ่ายหรือระยะเวลาในการดำเนินการเพิ่มขึ้น เนื่องจากการขาดข้อกำหนดที่ป้องกันสภาพปัญหาต่างๆ (อ้างอิง ค-19)	

ผลการสัมภาษณ์สภาพปัญหาการขาดข้อกำหนดที่เหมาะสมในสัญญาจ้างก่อสร้างโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง ระบุว่า สภาพปัญหานี้มีค่าเฉลี่ยความถี่และความรุนแรงของปัญหาในระดับปานกลางในทั้ง 2 ฝ่าย โดยจากการวิเคราะห์ระดับค่าเฉลี่ยความถี่และความรุนแรงแยกแต่ละฝ่าย พบว่า สภาพปัญหาการขาดข้อกำหนดที่เหมาะสมในสัญญาจ้างก่อสร้างโครงการงานทางมีผลกระทบของปัญหาต่อฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้างสูงกว่าฝ่ายผู้ว่าจ้าง (ค่าเฉลี่ยความถี่และความรุนแรงมากกว่า) เนื่องจากสภาพปัญหาการขาดข้อกำหนดในสัญญาจ้างก่อสร้างนี้ฝ่ายผู้ว่าจ้างมักเห็นว่าสัญญามีข้อกำหนดในการก่อสร้างที่ครบถ้วนหรือการแก้ไขเพิ่มเติมข้อกำหนดในสัญญาจ้าง

ก่อสร้างโครงการงานทาง ซึ่งเป็นสัญญาจ้างก่อสร้างของหน่วยงานราชการนั้นกระทำได้ยากหรือต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการมาก จึงคิดว่าสภาพปัญหาดังกล่าวอาจมีผลกระทบไม่รุนแรงมากเท่ากับฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้างที่มักจะต้องรับภาระความเสี่ยงที่ข้อกำหนดในสัญญาจ้างก่อสร้างมักมีการผูกขาดและมีการผลักระความเสี่ยงในหลายข้อกำหนดที่ฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้าง ทำให้ผลกระทบของสภาพปัญหานี้มีผลต่อฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้างสูงกว่าฝ่ายผู้ว่าจ้าง

โดยสาเหตุของการเกิดสภาพปัญหาดังกล่าว เกิดจาก การผูกขาดในข้อกำหนดของสัญญา และการผลักดันความเสี่ยงของสัญญาไปที่ฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้างมากไปในบางข้อกำหนด โดยสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาจากสภาพปัญหาการขาดข้อกำหนดที่เหมาะสมในสัญญาจ้างก่อสร้าง โครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง คือ เกิดการสูญเสียค่าใช้จ่ายหรือระยะเวลาเพิ่มเติมจากการขาดข้อกำหนดที่เหมาะสมบางข้อในสัญญา และการทนใช้สัญญาที่ขาดข้อกำหนดที่มีความเหมาะสมในบางส่วนของฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้าง

6.4 สภาพปัญหาที่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกันทั้ง 2 ฝ่าย ของงานรูปแบบงานทาง

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกันเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทางทั้ง 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้ว่าจ้างและฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้าง โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยวิธีทางสถิติแบบ Mann – Whitney U Test ดังแสดงผลในตารางที่ 6.2 พบสภาพปัญหาที่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกันทั้ง 2 ฝ่ายในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง จำนวน 8 หัวข้อปัญหา (อ้างอิง ตารางที่ ข.10 และ ข.12) ดังนี้

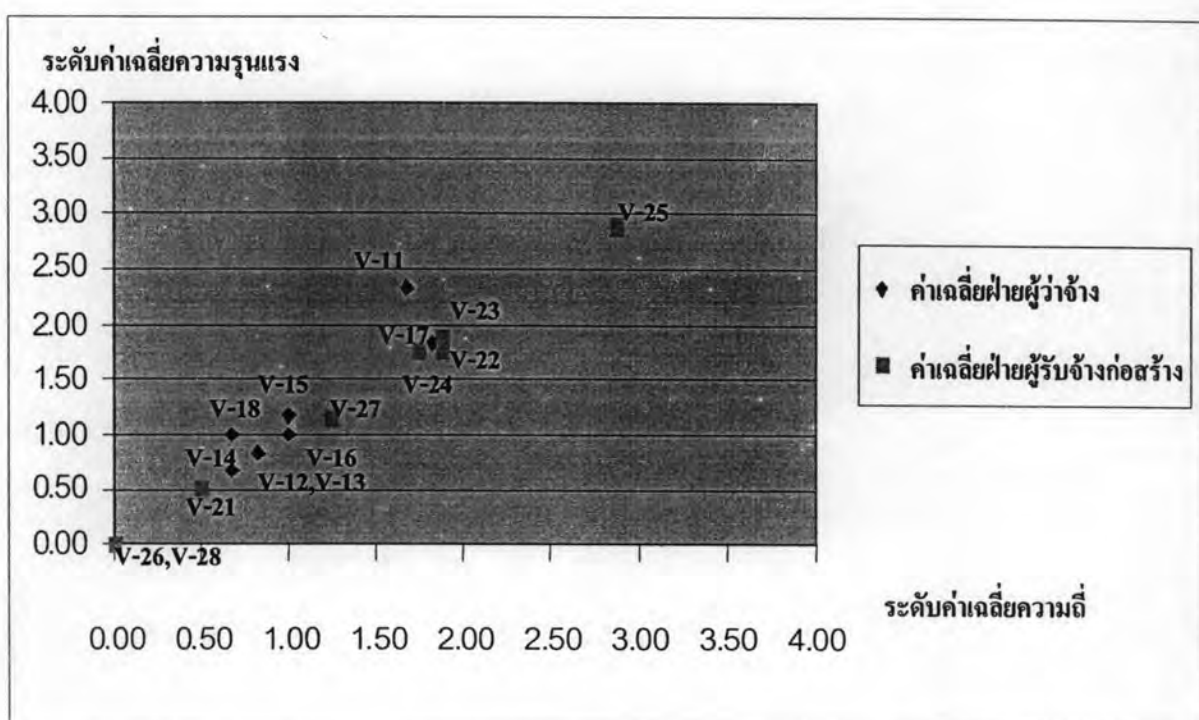
- V.01 การขาดความครบถ้วนเกี่ยวกับการประกันภัยในแต่ละส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการ
- V.02 การส่งผลตรวจสอบโครงการในการส่งงานแต่ละงวดจากฝ่ายผู้ว่าจ้างล่าช้า
- V.03 การไม่ยอมรับชิ้นงานในการส่งมอบงานหรือที่แก้ไขงานเพื่อส่งงาน
- V.04 การขาดข้อกำหนดและขาดการระบุวิธีการขั้นตอนการส่งมอบงาน
- V.05 การผันผวนของราคาค่าก่อสร้างและการขาดข้อกำหนดในการดำเนินการปรับเปลี่ยนราคาให้เหมาะสม
- V.06 การหยุดพักงาน โดยขาดการแจ้งและขาดเหตุผล

V.07 การหยุดพักงานโดยมีการแจ้งและแสดงเหตุผล

V.08 การละทิ้งโครงการ

โดยจากการศึกษารูปที่ 6.2 พบว่า สภาพปัญหาในลำดับที่ 5 คือ การผันผวนของราคาค่าก่อสร้างและการขาดข้อกำหนดในการดำเนินการปรับเปลี่ยนราคาให้เหมาะสม มีการแยกตัวแสดง ความถี่และความรุนแรงของสภาพปัญหาสูงกว่าในระดับปานกลาง (ค่าระดับความคิดเห็นเฉลี่ยของความถี่และความรุนแรงเกินกว่า 2.00) ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องมีการวิเคราะห์ถึงสาเหตุของการเกิดสภาพปัญหาและปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาจากสภาพปัญหาดังกล่าว และสาเหตุที่ทำให้ความคิดเห็นทั้ง 2 ฝ่ายไม่สอดคล้องกัน เพื่อนำมาศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข ต่อไป

รูปที่ 6.2 เปรียบเทียบลักษณะความถี่และความรุนแรงของแต่ละสภาพปัญหาที่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกันทั้ง 2 ฝ่าย ในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง
หมายเหตุ ตัวเลขบนแผนภาพแสดงหัวข้อสภาพปัญหาที่ไม่สอดคล้องกันของโครงการงานทาง โดยตัวอักษร-1X คือ ค่าเฉลี่ยระดับความถี่และความรุนแรงของฝ่ายผู้ว่าจ้าง
ตัวอักษร-2X คือ ค่าเฉลี่ยระดับความถี่และความรุนแรงของฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้าง

ผลที่ได้จากการเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ไม่สอดคล้องกัน ในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กของงานรูปแบบงานทาง จากรูปที่ 6.2 สามารถแบ่งกลุ่มสภาพปัญหาที่ได้จากการเปรียบเทียบทั้งหมด 4 กลุ่ม แสดงดังในตารางที่ 6.8 คือ

1. กลุ่มที่มีสภาพปัญหาที่มีความดีและความรุนแรงต่ำ (ระดับความคิดเห็นความดีและความรุนแรงน้อยกว่า 2)
2. กลุ่มที่มีสภาพปัญหาที่มีความดีสูง แต่มีความรุนแรงของสภาพปัญหาต่ำ (ระดับความคิดเห็นความดีมีระดับมากกว่าหรือเท่ากับ 2 แต่มีระดับความคิดเห็นความรุนแรงต่ำกว่า 2)
3. กลุ่มที่มีสภาพปัญหาที่มีความดีต่ำ แต่มีความรุนแรงของสภาพปัญหาสูง (ระดับความคิดเห็นความดีมีระดับน้อยกว่า 2 แต่มีระดับความคิดเห็นความรุนแรงมากกว่าหรือเท่ากับ 2)
4. กลุ่มที่มีสภาพปัญหาที่มีความดีและความรุนแรงสูง (ระดับความคิดเห็นความดีและความรุนแรงมากกว่าหรือเท่ากับ 2)

ตารางที่ 6.8 แสดงกลุ่มสภาพปัญหาที่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องใน โครงการก่อสร้างขนาดเล็ก
รูปแบบงานทางเปรียบเทียบแต่ละฝ่าย

กลุ่มสภาพปัญหา	ทั้ง 2 ฝ่าย	ฝ่ายผู้ว่าจ้าง	ฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้าง
1. สภาพปัญหาที่มีความดีและความรุนแรงต่ำ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การขาดความครบถ้วนเกี่ยวกับการประกันภัยในแต่ละส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการ 2. การส่งผลตรวจสอบโครงการในการส่งงานแต่ละงวดจากฝ่ายผู้ว่าจ้างล่าช้า 3. การไม่ยอมรับชิ้นงานในการส่งมอบงานหรือที่แก้ไขงานเพื่อส่งงาน 4. การขาดข้อกำหนดและขาดการระบุวิธีการขั้นตอนการส่งมอบงาน 5. การหยุดพักงานโดยขาดการแจ้งและขาดเหตุผล 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การผันผวนของราคาค่าก่อสร้างและการขาดข้อกำหนดในการดำเนินการปรับเปลี่ยนราคาให้เหมาะสม 2. การส่งผลตรวจสอบโครงการในการส่งงานแต่ละงวดจากฝ่ายผู้ว่าจ้างล่าช้า 3. การไม่ยอมรับชิ้นงานในการส่งมอบงานหรือที่แก้ไขงานเพื่อส่งงาน 4. การขาดข้อกำหนดและขาดการระบุวิธีการขั้นตอนการส่งมอบงาน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การขาดความครบถ้วนเกี่ยวกับการประกันภัยในแต่ละส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการ 2. การส่งผลตรวจสอบโครงการในการส่งงานแต่ละงวดจากฝ่ายผู้ว่าจ้างล่าช้า 3. การไม่ยอมรับชิ้นงานในการส่งมอบงานหรือที่แก้ไขงานเพื่อส่งงาน 4. การขาดข้อกำหนดและขาดการระบุวิธีการขั้นตอนการส่งมอบงาน

ตารางที่ 6.8 แสดงกลุ่มสภาพปัญหาที่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องใน โครงการก่อสร้างขนาดเล็ก
รูปแบบงานทางเปรียบเทียบแต่ละฝ่าย

กลุ่มสภาพปัญหา	ทั้ง 2 ฝ่าย	ฝ่ายผู้ว่าจ้าง	ฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้าง
1. สภาพปัญหาที่มีความถี่และความรุนแรงต่ำ	6. การหยุดพักงานโดยมีการแจ้งและแสดงเหตุผล 7. การละทิ้งโครงการ	5. การหยุดพักงานโดยขาดการแจ้งและขาดเหตุผล 6. การหยุดพักงานโดยมีการแจ้งและแสดงเหตุผล 7.การละทิ้งโครงการ	5. การหยุดพักงานโดยขาดการแจ้งและขาดเหตุผล 6. การหยุดพักงานโดยมีการแจ้งและแสดงเหตุผล 7. การละทิ้งโครงการ
2. สภาพปัญหาที่มีความถี่สูงแต่มีความรุนแรงของสภาพปัญหาคำ	-	-	-
3.สภาพปัญหาที่มีความถี่ต่ำแต่มีความรุนแรงของสภาพปัญหาสูง	-	1.การขาดความครบถ้วนเกี่ยวกับการประกันภัยในแต่ละส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	-
4.สภาพปัญหาที่มีความถี่และความรุนแรงสูง	1.การผันผวนของราคาค่าก่อสร้างและการขาดข้อกำหนดในการดำเนินการปรับเปลี่ยนราคาให้เหมาะสม	-	1.การผันผวนของราคาค่าก่อสร้างและการขาดข้อกำหนดในการดำเนินการปรับเปลี่ยนราคาให้เหมาะสม

ผลจากการเปรียบเทียบและการจำแนกสภาพปัญหาทั้ง 4 กลุ่ม พบว่า โดยมากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทางที่มีความเห็นไม่สอดคล้องกันทั้ง 2 ฝ่ายจะมีระดับความคิดเห็นของค่าเฉลี่ยความถี่และความรุนแรงของสภาพปัญหาคำ ซึ่งฝ่ายผู้ว่าจ้างมีความเห็นว่าสภาพปัญหาทั้ง 8 ปัญหา มีระดับค่าเฉลี่ยความถี่และความรุนแรงในระดับต่ำ ขณะที่ฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้างมีความเห็นว่า มี 7 สภาพปัญหาที่มีระดับค่าเฉลี่ยความถี่และความรุนแรงอยู่ในระดับต่ำจนถึงปานกลาง ขณะที่ มี 1 สภาพปัญหาที่มีระดับค่าเฉลี่ยความถี่และความรุนแรงอยู่ในระดับปานกลางถึงสูง คือ สภาพปัญหาจากการผันผวนของราคาค่าก่อสร้างและการขาดข้อกำหนดที่

เหมาะสมในการปรับเปลี่ยนราคาค่าก่อสร้างในกรณีที่เกิดการผันผวนของราคาค่าก่อสร้างให้เหมาะสม แสดงให้เห็นว่าสภาพปัญหาดังกล่าวทั้ง 8 สภาพปัญหานั้น โดยมากเกิดผลกระทบต่อฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้าง แต่ไม่ค่อยมีผลกระทบต่อฝ่ายผู้ว่าจ้างก่อสร้าง จึงทำให้ผลค่าเฉลี่ยที่ได้จากความดีและความรุนแรงของสภาพปัญหา มีความแตกต่าง โดยฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้างสูงกว่าฝ่ายผู้ว่าจ้างอย่างเห็นได้ชัด ขณะที่ความเห็นของทั้ง 2 ฝ่ายนั้นมีความเห็นคล้ายกับลักษณะความคิดเห็นจากทางฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้าง คือ มี 4 สภาพปัญหาที่มีความดีและความรุนแรงในระดับต่ำ ขณะที่ 1 สภาพปัญหาที่มีระดับความคิดเห็นของความดีและความรุนแรงในระดับปานกลางถึงสูง คือ สภาพปัญหาจากการผันผวนของราคาค่าก่อสร้างและการขาดข้อกำหนดที่เหมาะสมในการปรับเปลี่ยนราคาค่าก่อสร้างในกรณีที่เกิดการผันผวนของราคาค่าก่อสร้างให้เหมาะสม จึงจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาและวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาที่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้อง แต่มีความดีและความรุนแรงของสภาพปัญหาสูง เพื่อลดการเกิดสภาพปัญหาดังกล่าวที่แม้จะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นและมีผลกระทบ โดยมากต่อฝ่ายเดียว แต่ก็จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องวิเคราะห์ถึงรายละเอียดของความดีและความรุนแรง ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สาเหตุการเกิดปัญหา และปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาจากสภาพปัญหาดังกล่าว

6.4.1) สภาพปัญหาจากการผันผวนของราคาค่าก่อสร้างและการขาดข้อกำหนดในการดำเนินการปรับเปลี่ยนราคาให้เหมาะสม

จากการสัมภาษณ์รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่เกิดจากการผันผวนของราคาค่าก่อสร้างและการขาดข้อกำหนดในการดำเนินการปรับเปลี่ยนราคาให้เหมาะสมในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทางจากฝ่ายผู้ว่าจ้างและฝ่ายผู้รับจ้างทั้งหมด 14 ตัวอย่าง สามารถบรรยายรายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากการผันผวนของราคาค่าก่อสร้างและการขาดข้อกำหนดในการดำเนินการปรับเปลี่ยนราคาให้เหมาะสม ดังแสดงในตารางที่ 6.9

ตารางที่ 6.9 แสดงรายละเอียดสภาพปัญหาที่เกิดจากการผันผวนของราคาค่าก่อสร้างและการขาดข้อกำหนดในการดำเนินการปรับเปลี่ยนราคาให้เหมาะสมของโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง

	รวมทั้งสองกลุ่ม		ผู้ว่าจ้าง		ผู้รับจ้างก่อสร้าง	
	ความดี	ความรุนแรง	ความดี	ความรุนแรง	ความดี	ความรุนแรง
1. ระดับความเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	2.07	2.14	1.00	1.17	2.88	2.88
2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	1.41	1.10	0.89	0.98	0.35	0.35

ตารางที่ 6.9 แสดงรายละเอียดสภาพปัญหาที่เกิดจากการผันผวนของราคาค่าก่อสร้างและการขาด
ข้อกำหนดในการดำเนินการปรับเปลี่ยนราคาให้เหมาะสมของโครงการก่อสร้างขนาด
เล็กรูปแบบงานทาง (ต่อ)

	รวมทั้งสองกลุ่ม		ผู้ว่าจ้าง		ผู้รับจ้างก่อสร้าง	
	ความถี่	ความรุนแรง	ความถี่	ความรุนแรง	ความถี่	ความรุนแรง
3. ค่าประมาณของประชากร	1.45-2.69	1.66-2.62	0.45-1.55	0.56-1.78	2.66-3.10	2.66-3.10
4. ค่าสัมประสิทธิ์การแปรผัน	68.12%	51.40%	89.00%	83.76%	12.15%	12.15%
5. สาเหตุของการเกิดสภาพปัญหา	<p>1. ขาดการประมาณราคาค่าก่อสร้างที่เหมาะสม (อ้างอิงภาคผนวก ก-05)</p> <p>2. ปัจจัยค่าผันผวนของราคาค่าก่อสร้าง (ค่า K) ในสัญญาขาดความครอบคลุมและความเหมาะสม (อ้างอิงภาคผนวก ก-15)</p> <p>3. ขาดการคาดการณ์และการจัดการวัสดุที่ใช้ในโครงการก่อสร้าง (อ้างอิงภาคผนวก ก-17)</p>	<p>1. ขาดการประมาณราคาค่าก่อสร้างที่เหมาะสม (อ้างอิงภาคผนวก ก-05)</p>	<p>1. ปัจจัยค่าผันผวนของราคาค่าก่อสร้าง (ค่า K) ในสัญญาขาดความครอบคลุมและความเหมาะสม (อ้างอิงภาคผนวก ก-15)</p> <p>2. ขาดการคาดการณ์และการจัดการวัสดุที่ใช้ในโครงการก่อสร้าง (อ้างอิงภาคผนวก ก-17)</p>			
6. สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาจากสภาพปัญหานี้	<p>1. การเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในการดำเนินการก่อสร้าง (อ้างอิงภาคผนวก ก-17)</p> <p>2. การขาดสภาพคล่องทางการเงิน เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม (อ้างอิงภาคผนวก ก-15)</p> <p>3. การก่อสร้างขาดคุณภาพในการดำเนินงานและคุณภาพของวัสดุ เนื่องจากเมื่อราคาค่าก่อสร้างผันผวนอาจมีการดำเนินงานที่ขาดคุณภาพ (อ้างอิงภาคผนวก ก-05)</p>	<p>1. การก่อสร้างขาดคุณภาพในการดำเนินงานและคุณภาพของวัสดุ เนื่องจากเมื่อราคาค่าก่อสร้างผันผวนอาจมีการดำเนินงานที่ขาดคุณภาพ (อ้างอิงภาคผนวก ก-05)</p>	<p>1. การเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในการดำเนินการก่อสร้าง (อ้างอิงภาคผนวก ก-17)</p> <p>2. การขาดสภาพคล่องทางการเงิน เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม (อ้างอิงภาคผนวก ก-15)</p>			

ผลการสัมภาษณ์รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาการผันผวนของราคาค่าก่อสร้างในการดำเนินการก่อสร้าง และการขาดข้อกำหนดในการปรับเปลี่ยนราคาให้เหมาะสมจากการผันผวนของราคาค่าก่อสร้างจากทั้ง 2 ฝ่าย พบว่า สภาพปัญหาดังกล่าวมีความถี่และความรุนแรงในระดับปานกลาง แต่มีการพบผลกระทบในฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้างมากกว่าฝ่ายผู้ว่าจ้างก่อสร้าง วิเคราะห์จากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มากกว่า 1 และค่าสัมประสิทธิ์การแปรผันมีค่าเกินกว่า ร้อยละ 50 โดยจากการที่สภาพปัญหาดังกล่าวมีความคิดเห็นของความถี่และความรุนแรงของสภาพปัญหาที่ไม่สอดคล้องกัน จากการทดสอบโดยวิธีทางสถิติแบบ Mann – Whitney U Test พบว่าสภาพปัญหานี้มีผลกระทบในความถี่ของการเกิดและความรุนแรงในระดับปานกลางถึงสูงต่อฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้าง ขณะที่ผลกระทบในระดับต่ำต่อฝ่ายผู้ว่าจ้าง เนื่องจากในสัญญาจ้างก่อสร้างโครงการงานทางซึ่ง เป็นโครงการของราชการเป็นสัญญาจ้างแบบท้ายระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2535 มีการระบุข้อกำหนดปรับแก้ไขราคากรณีที่เกิดการผันผวนอยู่แล้ว จึงทำให้ผู้ว่าจ้างไม่พบและไม่คิดว่าสภาพปัญหาดังกล่าวจะมีความรุนแรงต่อการก่อสร้างหรืออาจจะมีส่วนน้อยใน โครงการก่อสร้างของราชการฝ่ายผู้ว่าจ้างที่มีการพบสภาพปัญหาบ่อยและมีระดับความรุนแรงของปัญหาสูง ซึ่งอธิบายได้จากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่เกิน 1 และค่าสัมประสิทธิ์การแปรผันที่เกินกว่าร้อยละ 50 ที่อธิบายได้ว่าคำตอบที่ได้จากฝ่ายผู้ว่าจ้างน่าจะมีความเห็นที่แตกต่างกันมากในแต่ละโครงการ ขณะที่จากการสัมภาษณ์เชิงลึกต่อฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้างในโครงการราชการ ทำให้ทราบว่า ข้อกำหนดในการปรับแก้ราคากรณีที่มีการผันผวนของราคาค่าก่อสร้างในสัญญาราชการยังขาดความครอบคลุมและขาดการปรับแก้ให้เหมาะสมต่อสภาวะสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดยเฉพาะในข้อกำหนดเกี่ยวกับการคำนวณการผันผวนของน้ำมันและเหล็กที่มีการผันผวนเปลี่ยนแปลงสูงมากในปัจจุบัน ทำให้สภาพปัญหาเกิดขึ้นบ่อยและมีผลกระทบมากต่อฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้าง

โดยสาเหตุที่ทำให้เกิดสภาพปัญหาการผันผวนในราคาค่าก่อสร้าง เนื่องจากปัจจัยแก้ไขราคากรณีที่มีการผันผวนของราคาค่าก่อสร้างในสัญญาจ้างก่อสร้างขาดความเหมาะสมและการปรับปรุงให้เหมาะสม รวมทั้งการขาดการคาดการณ์สภาวะเศรษฐกิจให้เหมาะสม ซึ่งนำมาสู่สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นตามมา คือ การเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมโดยฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้าง การขาดสภาพคล่องทางการเงินและการก่อสร้างอาจขาดคุณภาพโดยฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้าง

6.5 สภาพปัญหาอื่นที่พบและความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่นๆ

เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหา ที่ทำให้เกิดกรณีพิพาทฟ้องร้องในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง สภาพปัญหาอื่นๆที่พบในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทางนอกเหนือจากแบบสัมภาษณ์ ลักษณะสัญญาที่ใช้ในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบ

งานทาง และความคิดเห็นอื่นๆเพิ่มเติมอื่นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาที่พบจากกรณีพิพาทและแก้ไขสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง โดยการปรับปรุงแก้ไขข้อกำหนดในสัญญาจ้างก่อสร้าง ดังนี้

6.5.1) กรณีพิพาทที่ทำให้เกิดการฟ้องร้องในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง

ผลจากข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในตารางที่ 6.10 พบว่า ผู้รับจ้างก่อสร้างในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กไม่เคยมีกรณีพิพาทจนถึงขั้นฟ้องร้องและไม่เคยพบสภาพปัญหาจากการพิจารณาข้อพิพาทโดยวิธีการทางศาลและวิธีการอนุญาโตตุลาการ เนื่องจากผู้รับจ้างก่อสร้างที่ดำเนินการโครงการงานทางซึ่งเป็นโครงการของทางราชการต้องการที่จะรักษาชื่อเสียงของบริษัทและงานต่อๆไปที่บริษัทจะได้รับ รวมทั้งบริษัทที่ทำโครงการขนาดเล็กไม่มีงบประมาณสูงและมีเวลาจำกัดที่จะต้องไปจัดหาโครงการเพื่อดำเนินการก่อสร้างต่อไป จึงมักเกิดการยอมความในกรณีพิพาทเพื่อลดข้อขัดแย้งและเร่งดำเนินโครงการให้แล้วเสร็จตามสัญญา ขณะที่การสัมภาษณ์ผู้ว่าจ้าง (อ้างอิงภาคผนวก ค.1 และ ค.8) พบว่า มีการพิพาทถึงขั้นฟ้องร้อง ร้อยละ 14.29 โดยเป็นการฟ้องร้องในกรณีความล่าช้าของงาน การยกเลิกสัญญา การฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายกรณีทำงานล่าช้า การทำงานขาดคุณภาพ และการรุกร้าเขตที่ดินของหน่วยงานอื่นๆ

โดยจากกรณีพิพาทที่มีการฟ้องร้องทางศาล พบว่า มีการพบสภาพปัญหาจากการฟ้องร้องโดยทางศาล คือ ข้อกฎหมายที่ใช้ในการพิจารณาขาดความเหมาะสม และการสูญเสียเวลาและค่าใช้จ่ายที่สูงหากพิจารณาข้อพิพาทโดยวิธีการศาล โดยทั้ง 2 ฝ่าย คือ ผู้รับจ้างก่อสร้างและผู้ว่าจ้างมีความเห็นตรงกันว่า ถ้าสามารถใช้วิธีการพิจารณากรณีพิพาทโดยวิธีอื่น นอกเหนือวิธีทางศาล เช่น การตั้งตัวแทนเป็นคณะกรรมการพิจารณาข้อโต้แย้งของทั้ง 2 ฝ่าย น่าจะสามารถแก้ไขสภาพปัญหาจากข้อโต้แย้ง และช่วยแก้ไขสภาพปัญหาที่เกิดจากการพิจารณาข้อพิพาทโดยทางศาลได้ดีปานกลางถึงดี (อัตราความคิดเห็น 2.46 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ย 1.41) ซึ่งแสดงว่าคำตอบมีการกระจายตัวที่ไม่สม่ำเสมอ โดยบางตัวอย่างของผู้ที่ให้การสัมภาษณ์อาจมองว่าน่าจะสามารถแก้ปัญหาค่าพิจารณากรณีพิพาทโดยวิธีทางศาลได้ ขณะที่บางตัวอย่างอาจมีความเห็นว่าสามารถแก้ปัญหาด้านน้อย หรือไม่ระบุความคิดเห็น

ตารางที่ 6.10 แสดงสภาพปัญหาเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ในโครงการก่อสร้างขนาดเล็ก
รูปแบบงานทางทั้งฝ่ายผู้ว่าจ้างและฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้าง

ฝ่าย	เคยมีกรณีพิพาทจนถึงขั้นฟ้องร้องกันหรือไม่			เคยพบปัญหาจากการพิจารณาข้อพิพาทโดยศาลหรือไม่			ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการพิจารณาข้อพิพาทโดยวิธีอื่นๆเพื่อแก้ปัญหาวิธีการศาล	
	เคย	ไม่เคย	รวม	เคย	ไม่เคย	รวม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน
ผู้รับจ้างก่อสร้าง	-	8	8	-	-	-	2.38	0.52
ฝ่ายผู้ว่าจ้าง	2	4	6	1	1	2	2.67	1.51
รวม	2	12	14	1	1	2	2.46	1.41
ร้อยละ	14.29	85.71	100.0	50.0	50.0	100.0	-	-

6.5.2) สภาพปัญหาอื่นๆที่พบนอกเหนือจากที่มีการระบุในแบบสัมภาษณ์

สภาพปัญหาอื่นๆที่ผู้ให้สัมภาษณ์พบในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทางนอกเหนือจากสภาพปัญหาที่ระบุในแบบสัมภาษณ์ จากการสัมภาษณ์รวบรวมข้อมูลทั้ง 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้ว่าจ้างและฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้างในโครงการงานทาง ได้แก่

- การขาดแคลนคนงานก่อสร้าง และแรงงานที่มีคุณภาพ
- ราคาากลางค่าก่อสร้างที่ต่ำเกินกว่าความเหมาะสม
- ผู้รับจ้างก่อสร้างขาดสภาพคล่องทางการเงิน
- และการทำงานซ้ำซ้อนกันระหว่างงานก่อสร้างและงานสาธารณูปโภคอื่น เป็นต้น

6.5.3) ลักษณะของสัญญาจ้างก่อสร้างที่ใช้ในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง

รูปแบบสัญญาที่ผู้ให้สัมภาษณ์เคยใช้ในโครงการก่อสร้างรูปแบบงานทางที่เกี่ยวข้องซึ่งทั้งหมดเป็นโครงการของหน่วยงานราชการ จากการสัมภาษณ์ระบุว่า สัญญาที่โครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทางซึ่งเป็นโครงการของหน่วยงานราชการทั้งฝ่ายผู้ว่าจ้างและฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้างเป็นสัญญาจ้างแบบท้ายระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับปี พ.ศ. 2535

6.5.4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขสภาพปัญหาโดยการแก้ไขข้อกำหนดในสัญญา

จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขข้อกำหนดในสัญญาโครงการก่อสร้างขนาดเล็กของหน่วยงานราชการ จะสามารถแก้ไขสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กได้ พบว่า ทั้งฝ่ายผู้ว่าจ้างและฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้างมีความคิดเห็นว่าจะช่วยแก้ไขสภาพปัญหาได้สูง (อัตราความคิดเห็น 2.64 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ย 0.93) โดยผู้รับจ้างก่อสร้างซึ่งมีความคิดเห็นว่สัญญาโครงการก่อสร้างขนาดเล็กของหน่วยงานทางในโครงการราชการนั้นยังขาดข้อกำหนดที่เหมาะสมและยุติธรรม จึงมีความคิดเห็นว่ การปรับปรุงแก้ไขสภาพข้อกำหนดของโครงการก่อสร้างขนาดเล็กน่าจะช่วยแก้ไขสภาพปัญหาได้สูง (อัตราความคิดเห็น 3.13 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ย 0.35) ขณะที่ฝ่ายผู้ว่าจ้างจึงมีความคิดเห็นว่ การปรับปรุงแก้ไขสภาพข้อกำหนดของโครงการก่อสร้างขนาดเล็กน่าจะช่วยแก้ไขสภาพปัญหาได้ปานกลาง (อัตราความคิดเห็น 2.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ย 1.10) เนื่องจากบางครั้งผู้ว่าจ้างเห็นว่ การแก้ไขข้อกำหนดในส่วนสัญญาโครงการก่อสร้างขนาดเล็กในงานทางซึ่งเป็นโครงการของหน่วยงานราชการนั้นอาจทำได้ยาก เนื่องจากสัญญาจ้างก่อสร้างโครงการก่อสร้างขนาดเล็กในโครงการงานทางของราชการ คือ สัญญาจ้างแบบท้ายระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับ พ.ศ. 2535 ซึ่งถือเป็นข้อกำหนดทางกฎหมาย ทำให้การแก้ไขต้องผ่านการพิจารณาในหลายระดับและใช้ระยะเวลาในการใช้พิจารณาแก้ไขสูงมาก

6.6 สรุป

จากการสัมภาษณ์รวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง จากตัวอย่าง 14 ตัวอย่างของผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างก่อสร้างที่มีประสบการณ์ในการดำเนินการหรือควบคุมโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทางในประเทศไทยมาไม่ต่ำกว่า 5 ปี สามารถแสดงข้อมูลที่รวบรวมได้จากสัมภาษณ์ พบว่ ลักษณะของโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทางในประเทศไทย โดยมากนั้นเป็นโครงการก่อสร้างของหน่วยงานราชการ ซึ่งมักจะเป็นโครงการงานก่อสร้างหรือซ่อมแซมถนนเล็กๆ ตรอก หรือซอย ขณะที่มูลค่าในการดำเนินการก่อสร้างงานรูปแบบงานทางมักมีมูลค่าระหว่าง 10 - 20 ล้านบาท เนื่องจากงานทางมีความจำเป็นต้องใช้วัสดุปริมาณสูง จึงมีมูลค่าของโครงการก่อสร้างสูง ขณะที่โครงการที่เล็กๆมาก อาจใช้วัสดุน้อยและงานไม่มีความซับซ้อน จึงมีมูลค่าของโครงการอยู่ระหว่าง 1 - 10 ล้านบาท ในส่วนระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการก่อสร้างโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทาง โดยมากมี

ระยะเวลาในการดำเนินการก่อสร้างอยู่ระหว่าง 3 – 6 เดือนเนื่องจากงานทางมีรูปแบบงานที่ไม่มี ความซับซ้อนอยู่สูงมาก จึงต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการก่อสร้างที่ไม่สูงมาก

ขณะที่ผลจากการสัมภาษณ์รวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กของ หน่วยงานราชการเกี่ยวกับสภาพปัญหาทั้ง 3 ด้าน คือ ปัญหาด้านคุณภาพ ปัญหาด้านการเงิน และ ปัญหาด้านเวลา สามารถจำแนกสภาพปัญหาที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันและไม่สอดคล้องกัน ระหว่างทั้ง 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้ว่าจ้างและฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้าง จากหัวข้อสภาพปัญหาทั้งหมด 28 สภาพ ปัญหาจากทั้ง 3 ด้าน โดยการวิเคราะห์ความสอดคล้องกันของสภาพปัญหาทั้ง 2 ฝ่ายด้วยวิธีการทาง สถิติ Non – Parametric Statistical แบบ Mann – Whitney U Test พบสภาพปัญหาในส่วน โครงการ ก่อสร้างขนาดเล็กของหน่วยงานราชการ ดังนี้

สภาพปัญหาที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันทั้ง 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้ว่าจ้างและฝ่ายผู้รับจ้าง ก่อสร้างในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กของหน่วยงานราชการ มีทั้งหมด 20 หัวข้อสภาพปัญหา โดย จากการวิเคราะห์พบสภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยความถี่และความรุนแรงในระดับปานกลางถึงสูง (ระดับค่าเฉลี่ยความถี่และความรุนแรงมากกว่าหรือเท่ากับ 2) ทั้งหมด 4 สภาพปัญหา ได้แก่

- การขาดเอกสารและแบบแปลนที่ครบถ้วน
- การขาดข้อกำหนดที่เหมาะสมครบถ้วนของสัญญา
- สภาพทางกายภาพที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้งาน
- และการดำเนินโครงการก่อสร้างล่าช้า

นอกจากนี้จากการวิเคราะห์ พบว่า มี 8 หัวข้อสภาพปัญหาที่มีความคิดเห็นทั้ง 2 ฝ่ายไม่ สอดคล้องกัน โดยมี 1 สภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยความถี่และความรุนแรงอยู่ในระดับปานกลางถึงสูง (ระดับค่าเฉลี่ยความถี่และความรุนแรงมากกว่าหรือเท่ากับ 2) คือ สภาพปัญหาการผันผวนและการ ขาดข้อกำหนดที่ในการปรับเปลี่ยนราคาให้เหมาะสมจากการผันผวนของราคาค่าก่อสร้าง

การแยกสภาพปัญหาเพื่อการวิเคราะห์ พบ 6 สภาพปัญหาแรกที่มีความถี่การเกิดในระดับ ปานกลางถึงสูง ได้แก่ ปัญหาปัจจัยทางกายภาพหน้างานที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ ปัญหาจากการ ดำเนินการก่อสร้างล่าช้า ปัญหาจากเอกสารและแบบแปลนที่ขาดความครบถ้วนสมบูรณ์ปัญหาการ ขาดข้อกำหนดที่เหมาะสมครบถ้วนในสัญญาจ้างก่อสร้าง และปัญหาการผันผวนของค่าก่อสร้าง ขณะที่ มี 6 สภาพปัญหาที่มีความรุนแรงของปัญหาในระดับปานกลางถึงสูงคล้ายคลึงกับสภาพ ปัญหาที่มีความถี่ในการเกิดสภาพปัญหาสูงในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กงานทาง

โดยในการสัมภาษณ์สภาพปัญหาอื่นๆและความคิดเห็นต่างจากผู้ที่ทำให้การสัมภาษณ์ พบว่ามีการเกิดกรณีพิพาทในการก่อสร้างจนถึงขั้นเกิดการฟ้องร้องถึงร้อยละ 14.29 เนื่องจากการฟ้องร้องกับหน่วยงานราชการซึ่งเป็นผู้ว่าจ้าง โครงการงานทาง อาจทำให้เกิดการเสียเวลาในการดำเนินการมาก และอาจสร้างปัญหาต่อการประมูล โครงการก่อสร้างอื่นๆต่อไป โดยเป็นการฟ้องร้องจากกรณีที่มีการจ่ายค่าจ้างงวดล่าช้า การรื้อกล้าพื้นที่หน่วยงานอื่น การฟ้องร้องจากกรณีที่มีการดำเนินการก่อสร้างล่าช้า และการฟ้องร้องจากกรณีที่มีการยกเลิกสัญญาซึ่งทั้งฝ่ายผู้ว่าจ้างและฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้างต่างมีความคิดเห็นว่า หากสามารถใช้วิธีการอนุญาโตตุลาการ หรือการแต่งตั้งตัวแทนเพื่อพิจารณากรณีพิพาทน่าจะสามารถช่วยลดปัญหาที่เกิดจากการฟ้องร้องกรณีพิพาทโดยทางศาล อันได้แก่ การใช้เวลาและค่าใช้จ่ายในการพิจารณาสูงได้ในระดับปานกลางถึงสูง (ระดับความคิดเห็น 2.46) โดยเฉพาะ โครงการก่อสร้างขนาดเล็กที่มีระยะเวลาในการดำเนินการก่อสร้างและมูลค่าในการก่อสร้างที่ไม่สูงมาก การลดการใช้เวลาและค่าใช้จ่ายจึงจำเป็นอย่างยิ่ง

สำหรับสัญญาจ้างก่อสร้างที่มีการใช้ใน โครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทางซึ่งเป็นโครงการของหน่วยงานราชการ โดยทั้งหมดเป็นสัญญาที่มีการกำหนดใช้ขึ้นตามกฎหมาย คือ สัญญาจ้างก่อสร้างแบบทำยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับ ปี พ.ศ. 2535 และมีสภาพปัญหาอื่นที่มีการพบในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กของหน่วยงานราชการนอกเหนือจากที่มีการระบุในแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ราคาากลางค่าก่อสร้างที่ต่ำกว่าความเหมาะสม ผู้รับจ้างก่อสร้างขาดสภาพคล่องทางการเงิน และการทำงานซ้ำซ้อนกันระหว่างงานก่อสร้างและงานสาธารณูปโภคอื่น

สุดท้ายจากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขข้อกำหนดในสัญญาโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทางในโครงการราชการ จะสามารถแก้ไขสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทางของหน่วยงานราชการได้หรือไม่ พบว่า ทั้งฝ่ายผู้ว่าจ้างและฝ่ายผู้รับจ้างก่อสร้างมีความเห็นว่าน่าจะช่วยแก้ไขสภาพปัญหา ที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กรูปแบบงานทางของหน่วยงานราชการได้ระดับปานกลางถึงดี (อัตราความคิดเห็น 2.64) แต่อาจติดปัญหา เนื่องจากการแก้ไขข้อกำหนดในสัญญาจ้างซึ่งเป็นข้อกำหนดต้องใช้ระยะสูงมาก

จากผลการสัมภาษณ์ ทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นบ่อยและมีความรุนแรงของการเกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กของหน่วยงานราชการ รวมทั้งสาเหตุของการเกิดสภาพปัญหาปัญหาที่เกิดขึ้นตามมา และความคิดเห็นในการแก้ไขสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กของหน่วยงานราชการ โดยการแก้ไขในข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาดังกล่าวในสัญญาจ้างก่อสร้าง ซึ่งผลที่ได้จากการสัมภาษณ์สามารถนำมาวิเคราะห์และเสนอแนะกระบวนการสำหรับแก้ไขสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวได้ ในบทที่ 8 ต่อไป